

Sygn. akt V Ca 745/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Magdalena Daria Figura
------------------------	--------------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2023 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W.

przeciwko (...) Bank Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda i pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie

z dnia 20 października 2022 r., sygn. akt I C 822/22

1) Oddała obie apelacje;

2) zasądza od (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. kwotę 1800 zł (tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 745/23

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 stycznia 2022 roku powód (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od (...) Bank S.A. z siedzibą w W. kwoty 38.762,56 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 8 stycznia 2022 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Dnia 17 lutego 2022 roku w sprawie o sygn. akt I Nc 340/22 nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Pismem procesowym z 22 maja 2022 powód zmodyfikował żądanie wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 43.472,33zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 8 stycznia 2022 roku do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 20 października 2022 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie: I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 41.966,72 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 38.762,56 zł od dnia 22 marca do dnia zapłaty (pkt I a) oraz od kwoty

3.204,16 zł od dnia 9 sierpnia 2022 r. do dnia zapłaty; II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie; III. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.461,72 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

Apelację od powyższego wyroku wywiodły obie strony.

Pozwany zaskarżył wyrok w całości Orzeczeniu zarzucił naruszenie:

1. art. 235² § 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez pominięcie wniosku dowodowego z zeznań świadka A. D., w sytuacji gdy wyłącznie kredytobiorca mógł potwierdzić czy zawarł umowę z powodem, jeśli tak co było przedmiotem tej umowy, dowód ten zmierza do ustalenia legitymacji czynnej powoda, co nie zostało wyjaśnione w niniejszej sprawie, a także w sytuacji gdy wniosek dowodowy odpowiadał wymogom zawartym w art. 235¹ k.p.c.
2. art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego przy ustalaniu treści stosunku prawnego łączącego strony, polegający na nie uwzględnieniu pełnej treści umowy pożyczki gotówkowej wraz z załącznikami i regulaminu, a także umowy cesji lecz poprzestaniu na wybiórczych postanowieniach tych dokumentów;
3. art. 65 § 1 i 2 k.c. polegającą na błędnej wykładni treści łączącego strony stosunku zobowiązaniowego i bezpodstawne uznanie, że pozwany naruszył przepisy z ustawy o kredycie konsumenckim, podczas gdy treść umowy wraz z załącznikami była zgodna z ustawą o kredycie konsumenckim;
4. art. 45. ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim, przez błędne zastosowanie i uznanie, że został zachowany termin na złożenie oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego podczas gdy kredytobiorca zawarł umowę kredytu w dniu 26 maja 2015 r., a więc w dniu 26 maja 2016 r. minął termin na złożenie oświadczenia;
5. art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. przez błędne uznanie, że pozwany nie wypełnił obowiązku w zakresie konieczności wskazania konkretnych warunków na podstawie których może dojść do zmiany wysokości tabeli opłat i prowizji;
6. art. 5 ust 10 u.k.k. przez błędne uznanie, że pozwany nieprawidłowo naliczał odsetki od udzielonej prowizji, podczas gdy naliczanie odsetek odbywało się zgodnie z treścią umowy;
7. art. 30 ust. 1 pkt 7 u.k.k. przez błędne uznanie, że w umowie pożyczki gotówkowej nie wskazano prawidłowo wysokości rzeczywistej rocznej stopy procentowej, podczas gdy jej wyliczenie odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
8. art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. przez niewłaściwe uznanie, że pozwany nie wskazał procedury i warunków na jakich koszty kredytu mogą ulec zmianie, gdy następuje wcześniejsza spłata kredytu, podczas gdy umowa zawierała właściwe regulacje;
9. art. 481 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez jego błędną interpretację i uznanie, iż nie zachodzą przesłanki do naliczenia odsetek, podczas gdy powód nie wykazał dowodu, który potwierdzałby datę doręczenia pozwanemu wezwania do zapłaty;
10. art. 509 § 1 i 2 k.c. przez niezastosowanie, mimo, że strona powodowa nie miała legitymacji procesowej do wystąpienia z roszczeniem wynikającym z art. 45 ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim;
11. art. 405 k.c., art. 410 § 1 i 2 k.c. poprzez błędne uznanie, że zasądzona kwota stanowi świadczenie nienależne, podczas gdy nie zostały spełnione przesłanki do zastosowania niniejszych przepisów.

W związku z tak przedstawionymi zarzutami pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje.

Powód, w odpowiedzi na apelację pozwanego, wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł również powód, który zaskarżył wyrok w części tj. w zakresie pkt II. Orzeczeniu zarzucił naruszenie:

a. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 230 k.p.c. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na wywiedzeniu z dopuszczonych i przeprowadzonych dowodów z dokumentów oraz twierdzeń stron wniosków sprzecznych z ich treścią, tj. poprzez ustalenie, że powódka nie udowodniła, że wezwanie do zapłaty zostało doręczone stronie pozwanej, w sytuacji, w której pozwana nie kwestionowała daty doręczenia ww. wezwania, a do pozwu została załączona książka nadawcza;

b. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie i uznanie, że pozwana pozostawała w opóźnieniu, co do kwoty 38 762,56 zł po upływie 7 dni od dnia doręczenia pozwu tj. 22.03.2022 r., w sytuacji, w której oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego wraz z wezwaniem zostało skutecznie doręczone pozwanej w dniu 31.12.2021 r., a roszczenie stało się wymagalne po upływie 7 dni od dnia doręczenia ww. oświadczenia.

W związku z podniesionymi zarzutami powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda także odsetek ustawowych od kwoty roszczenia 38 762,56 zł od dnia 08.01.2022 r. do dnia 21.03.2022 r.; zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania apelacyjnego, według norm przepisanych;

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacje wywiedzione przez powoda oraz pozwanego nie zasługiwały w ocenie Sądu odwoławczego na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w całości i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy oraz dokonaną przez ten Sąd ocenę prawną. Zdaniem Sądu Okręgowego, sąd pierwszej instancji nie dopuścił się zarzucanych mu uchybień w przepisach prawa, a kwestionowany wyrok - oparty na właściwej analizie materiału dowodowego zebranego w sprawie, poddanej następnie trafnej ocenie prawnej - nie może być skutecznie wzruszony na skutek apelacji.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do apelacji pozwanego wskazać należy, iż stanowiła ona nieuzasadnioną polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego. Pozwany nie przedstawił żadnych zarzutów, które mogłyby doprowadzić do zmiany zapadłego w sprawie wyroku. W apelacji jedynie powieliła twierdzenia podniesione w toku postępowania pierwszoinstancyjnego. Na ich poparcie nie powołał żadnych nowych okoliczności związanych z przedmiotową sprawą.

Na wstępie wskazać należy, że niezasadny okazał się zarzut naruszenia art. 233 §1 k.p.c. Przepis ten przyznaje sądowi swobodę w ocenie zebranego materiału dowodowego, zaś zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy można uznać za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź doświadczeniem życiowym. Dla skuteczności zarzutu naruszenia ww. przepisu nie wystarcza samo twierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. Jeżeli zaś z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu na podstawie tego samego materiału dowodowego dawały się wysnuć wnioski odmienne (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00). W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i wywiódł na jego podstawie prawidłowe wnioski. Niezasadny jest też zarzut dotyczący naruszenia art. 235² § 1 pkt 6 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez pominięcie dowodu z zeznań świadka A. D.. Jak trafnie wskazał Sąd Rejonowy wobec braku wykonania zobowiązania Sądu w przedmiocie wskazania aktualnego adresu świadka wniosek podlegał pominięciu. Dodatkowo zauważyć należy, że dowód ten był

nieprzydatny w sprawie niniejszej, kwestia skuteczności cesji wierzytelności przysługujących kredytobiorcy mogła zostać wyjaśniona na podstawie dokumentów zgromadzonych w toku postępowania.

Przechodząc do oceny pozostałych zarzutów apelacji wskazać należy, że Sąd Rejonowy nie naruszył art. 509 § 1 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2). Na podstawie ustalonego stanu faktycznego należało stwierdzić, że strony łączyła umowa cesji, której przedmiotem były wszelkie wierzytelności pieniężne obecne, jak i przyszłe wynikające z ww. umowy kredytu konsumenckiego z dnia 26 maja 2015 r., przysługujące w stosunku do pozwanego obejmujące w szczególności wierzytelność o zwrot wszelkich nienależnie pobranych opłat i kosztów, wierzytelności o zwrot kosztów w związku z wcześniejszą spłatą kredytu, wierzytelności mogące wynikać z zastosowania art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim przewidujące tzw. sankcję kredytu darmowego wraz z wszelkimi związanymi z tymi wierzytelnościami prawami (m.in. odsetkami za zwłokę i opóźnienie). Cesjonariusz czyli strona powodowa przyjęła przelew tych wierzytelności.

Uprawnienie do złożenia oświadczenia w trybie art. 45 u.k.k., z uwagi na jego charakter prawnokształtujący mogło być złożone jedynie przez kredytobiorcę, jednakże zważywszy na sformułowanie przedmiotu cesji roszczenie dotyczące sankcji kredytu darmowego, aktualizujące się na skutek złożenia ww. oświadczenia, przysługuje nie kredytobiorcy lecz powodowi. Okoliczność, że w chwili cesji roszczenie o zwrot opłat wynikających z zastosowania sankcji kredytu darmowego jeszcze nie istniało, nie ma znaczenia, gdyż przelew wierzytelności przyszłych jest prawnie dopuszczalny, a pogląd ten jest ugruntowany w orzecznictwie i doktrynie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 września 1997 r., III CZP 45/97 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2003 r., V CKN 345/01). Ponadto wierzytelność ta była w ocenie Sądu Okręgowego wystarczająco ukształtowana i określona w umowie.

Nie sposób również podzielić zarzutu dotyczącego nieterminowego – w ocenie pozwanego – złożenia oświadczenia, o którym mowa w art. 45 ust. 1 u.k.k. Sąd Okręgowy podziela stanowisko wyrażone w wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 19 lipca 2019 r., III 642/19, iż zwrot „wykonanie umowy” użyty w art. 45 ust. 5 u.k.k., od którego zaczyna biec roczny termin na wygaśnięcie uprawnienia konsumenta do złożenia oświadczenia o sankcji kredytu darmowego, oznacza przede wszystkim stan, w którym wszelkie zobowiązania obu stron umowy o kredyt konsumencki zostały w pełni wykonane.

W niniejszej sprawie termin ten nie zaczął zatem w ogóle biec, mając na uwadze, iż umowa nadal jest wykonywana, czego pozwany nie kwestionował. Oświadczenie o sankcji kredytu darmowego zostało zatem złożone z zachowaniem rocznego terminu z art. 45 ust. 5 u.k.k.

Przechodząc do oceny zarzutów dotyczących niezasadnego – w ocenie skarżącego – uznania przez Sąd Rejonowy postanowień umowy kredytu za sprzeczne z ustawą o kredycie konsumenckim wskazać należy, że do skorzystania z sankcji kredytu darmowego wystarczające jest uchybienie przez kredytodawcę chociażby jednemu z obowiązków, do których odsyła art. 45 ust. 1 u.k.k.

Zgodnie zaś z art. 30 ust. 1 pkt 10 u.u.k. z zastrzeżeniem art. 31-33 u.k.k., umowa o kredyt konsumencki powinna określać: informację o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o opłatach, w tym opłatach, prowizjach, marżach oraz kosztach usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki, na jakich koszty te mogą ulec zmianie (pkt 10). Z powyższego wynika, że na kredytodawcy ciąży obowiązek wskazania w umowie skonkretyzowanych warunków, w jakich dojdzie do zmiany kosztów kredytu. Chodzi tu o konkretne parametry, z odniesieniem do obiektywnych mierników. Zdaniem Sądu określone w § 3 ust. 5 umowy warunki zmiany opłat i prowizji są nieostre i dają pozwanemu – kredytodawcy szerokie uprawnienie do modyfikowania zobowiązania. W ocenie Sądu, zakres uprawnień banku nie wypełnia wymogu obowiązków informacyjnych zakreślonych w art. 30 ust. 1 pkt 10 u.k.k. Konsument nie jest bowiem w stanie ustalić, w jaki sposób może zmienić się zakres jego zobowiązania. Przyjęte przez pozwanego kryteria nie chronią słabszej strony umowy – konsumenta, przed arbitralnymi decyzjami kredytodawcy. Nie można tracić z pola

widzenia, że obowiązek informacyjny jest wypełniony wtedy, kiedy wymagane elementy umowy są przedstawione w sposób jednoznaczny i konkretny. Stąd też, zdaniem Sądu należało uznać, że pozwany nie wypełnił obowiązku jaki nakłada na niego art. 30 ust. 1 pkt 10 ukk, w zakresie konieczności wskazania konkretnych warunków, na podstawie których może dojść do zmiany wysokości tabeli opłat i prowizji. Już tej przyczyny należało uznać, że powód miał podstawy do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z kredytu darmowego, a w konsekwencji roszczenie powoda było uzasadnione.

Mając powyższe na uwadze, zasadnie Sad Rejonowy na podstawie art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 k.c. w zw. z art. 45 ust. 1 u.k.k. w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 7 i 10 u.k.k. w zw. z art. 481 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę w łącznej wysokości 41.966,72 zł.

Apelacja strony powodowej również nie zasługiwała na uwzględnienie. Powód próbował wykazać, iż Sąd pierwszej instancji niezasadnie oddalił roszczenie odsetkowe w zakresie odsetek ustawowych od kwoty roszczenia 38 762,56 zł od dnia 08 stycznia 2022 r. do dnia 21 marca 2022 r. W ocenie Sądu Okręgowego orzeczenie w tym zakresie było jednak prawidłowe.

Sąd odwoławczy zgadza się bowiem z Sądem pierwszej instancji, w zakresie w jakim Sąd ten wskazał, że nie był w stanie ustalić, kiedy nastąpiło doręczenie wezwania do zapłaty, bowiem powód nie wykazał chociażby numeru przesyłki, by było to możliwe za pośrednictwem strony internetowej Poczty Polskiej i opcji śledzenia przesyłek. O ustaleniu tak istotnej daty nie może natomiast stanowić sama książka nadawcza pełnomocnika powoda. Nie pozwala ona bowiem na definitywne ustalenie kiedy takie wezwanie w istocie zostało nadane, ale również przede wszystkim doręczone pozwanemu. Brak jest również podstaw do przyjęcia, iż pozwanemu pisma zostały doręczone w określonym czasie po wysyłce pism (7dni). Tym samym należało uznać, że pozwana pozostawała w opóźnieniu dopiero od dnia 22 marca 2022 r., tj. po upływie 7 dni od doręczenia pozwu wraz z tym oświadczeniem.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy nie dopatrył się żadnych względów przemawiających za ingerencją w treść kontrolowanego wyroku, wobec czego na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił obie apelacje wywiedzione przez strony.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powód wygrał postępowanie odwoławcze wywołane apelacją wniesioną przez pozwanego, a zatem należą mu się koszty wywołane obroną w tym zakresie. Pozwany natomiast nie odpowiedział na apelację powoda, która została oddalona, zatem nie zależały mu się koszty postępowania odwoławczego wywołane wniesieniem tej apelacji.

Magdalena Daria Figura